

จาก “หลังปฏิมาสารธารณสุข” สู่การ “ทำสิ่งใหญ่ให้เปลี่ยนแปลง”

เมื่อปี พ.ศ. 2552 สสส. ได้สนับสนุนเครือข่ายร่วมพัฒนาศักยภาพผู้นำการสร้างสุขภาวะแนวใหม่ หรือ คศน. ให้ทำหนังสือเล่มหนึ่ง ชื่อ “หลังปฏิมาสารธารณสุข” โดยมีนายแพทย์พงศธร พอกเพิ่มดี เป็นบรรณาธิการ และมีผู้ทำหน้าที่เก็บข้อมูล 4 คน คือ กรรณิการ์ กิจติเวชกุล, อวยพร แต่ชูสกุล, สุทธิโชค จรรยาอังกูร และนายแพทย์พงษ์เทพ วงศ์วัชรไพบูลย์ ลักษณะเนื้อหาเป็นการศึกษาแนวคิดการทำงานของคนจำนวนหนึ่งที่ทำงานเป็นนักสาธารณสุขแกนนำในด้านต่างๆ โดยผู้เก็บข้อมูลทั้ง 4 ท่านทำหน้าที่ไปสัมภาษณ์บุคคลเหล่านั้น ชื่อหนังสือเล่มนี้มีความหมายว่า บุคคลที่ให้ข้อมูลเป็นผู้ปิดทองหลังพระ ทำงานเป็นผู้นำที่คนทั่วไปมองไม่เห็น ซึ่งเมื่อดูจากรายชื่อของผู้ถูกสัมภาษณ์เกือบ 20 คน พบว่าหลายคนเป็นที่รู้จักดีในสังคมอยู่แล้ว เช่น นายแพทย์อมร นนทสูต นายแพทย์มงคล ณ สงขลา นายแพทย์สงวน นิตยารัมภ์พงศ์ เป็นต้น แต่ก็มีหลายคนทำงานอยู่เบื้องหลังความสำเร็จโดยไม่ค่อยเป็นที่รู้จักในสังคมทั่วไป

สิ่งที่หนังสือเล่มนี้สื่อออกมาคือ แนวคิด และแนวทางการดำเนินงานด้านสาธารณสุขที่ช่วยให้งานประสบความสำเร็จ ก่อให้เกิดสุขภาวะของประชาชน สิ่งสำคัญคือการแสดงบทบาทเป็นผู้นำ ซึ่งภาษาอังกฤษเรียกว่าเป็น leader, change agent, champion หรือ influencer ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่อยากให้เกิดขึ้นในทุกกระดับของสังคม เพื่อนำพาให้คนทั้งประเทศมีสุขภาพดีและมีอายุยืน

ตอนนี้ มีหนังสือเล่มใหม่ออกมา ชื่อว่า “Move that Mountain – ทำสิ่งใหญ่ให้เปลี่ยนแปลง” จัดทำโดยสำนักงานพัฒนาโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ โดยการสนับสนุนของกองโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค ด้วยงบประมาณของโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับองค์การอนามัยโลก หรือ Country Cooperation Strategy (CCS) ซึ่งงบประมาณส่วนหนึ่งก็มาจาก สสส. หนังสือเล่มนี้มีอิทธิพล ตรีรัตน์ เกื้อกุล เป็นบรรณาธิการ ลักษณะของหนังสือมีความคล้ายคลึงกับ “หลังปฏิมาฯ” แต่เน้นไปที่กลุ่มโรคไม่ติดต่อ ที่บอกว่าเหมือนคือ มีการไปสัมภาษณ์บุคคลจำนวนหนึ่ง ถึงแนวคิด ประสบการณ์ และแนวทางการดำเนินงานที่ทำให้กลายเป็นผู้นำ และยังเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับองค์การนำในการขับเคลื่อนงานป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ และมีการทำรูปเล่มให้น่าอ่านกว่าเล่มแรก

ผู้สนใจหนังสือเล่มนี้ สามารถโหลดได้จากเว็บของกองโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค โดยพิมพ์ชื่อหนังสือทั้ง 2 ภาษา เพื่อค้นหาจากอินเทอร์เน็ต

หนังสือ 2 เล่มนี้ เข้าใจว่าหน่วยงานที่ทำงานนี้คงไม่ต้องการเพียงสื่อถึงแนวคิดของบุคคลจำนวนหนึ่งในการขับเคลื่อนงานสาธารณสุข แต่ต้องการให้เห็นคุณสมบัติการเป็นผู้นำ และวิธีการที่ช่วยให้การขับเคลื่อนงานได้ผล โดยหวังที่จะสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดการพัฒนาผู้นำในด้านต่างๆ ที่หลากหลาย ลองคิดว่า ถ้าประเทศไทยมีผู้นำการเปลี่ยนแปลงกระจายอยู่ในทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งในระดับชาติและระดับชุมชน งานสร้างสุขภาวะของประเทศก็น่าจะประสบความสำเร็จโดยไม่ยาก นำสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในสังคมไทย

นพ.วิวัฒน์ โจรนพิทยากร

บรรณาธิการ